

Ára 1 lej

Ziarest!

Minden este megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kladóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64-66. Telefonszám 61
Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 6 lej

Első évfolyam — 81. szám

Szerda

Cluj-Kolozsvár, 1932. szept. 21

Látszat-adózás

Folynak az adófellebbezési tárgyalások s bizony nagyon kevés kivétellel a fellebbezési bizottságok kivételei is sok kívánni valót hagynak maguk után s a szó legszorosabb értelmében megnyomortják a szerencsétlen adóalanyt.

Nálunk még az 1932-es évre nem vezették be a tervezett látszatadót, de úgy az adókiadó bizottságok, mint a fellebbezési bizottság a kivételeknél a látszat alapján dolgozott s így a kivetett adót joggal lehet akár látszatadónak is nevezni. Ugyanis az adókiadó bizottság előtt a jóhirnek örvendő kereskedő vagy iparos hiába igazolta, hogy óriási nehézségek árán a hírnevét kifelé még fenn tudja tartani, de forgalma a lehető legminimálisabbra esett sőt üzleti évét deficitel zárta, a fiskus ezt nem akarja és nem is veszi tudomásul s a jó hírnév alapján olyan magasán állapítja meg az illető kereskedőnek vagy iparosnak az adóját, hogy azok a mai rossz üzletmenetel mellett a megállapított adóösszeggel szinte évi jövedelem gyanánt elégednének meg.

Az adófellebbezési bizottságok megkezdtek a munkájukat s naponta idézik be a súlyosan megadózott polgárokat, hogy az adófellebbezés jogosságát megvizsgálják s új adóalapot vessenek ki. Ha annak idején az adókiadó bizottságok látszatadókkal dolgoztak, kíváncsi voltunk, hogy legalább a fellebbezési bizottságok tekintsenek el a látszattól s a reális jövedelem alapján vessék ki az adót.

Ez annál inkább kíváncsi voltunk, hogy az alany, mint pedig az állam szempontjából, mert így az adóhivatalokat az évvégi mérlegnél nem érhetnék meglepetések s nem fordulna elő, hogy az év folyamán a kivetett adóknak csak alig néhány százaléka folyon be az államkasszába. Az adót a tényleges adóalapnak megfelelően kell megállapítani, hogy azt az adóalany meg is fizethesse s esetleg a jövő évben már a mostaninál is magasabb adó fizetéssel tehessen eleget állampolgári kötelezettségének s vegye ki a részét a közterhekből. Az összeülő fellebbezési bizottság semmisítse meg a kivetett látszatadót s az adóalapot szállítsa le a reális jövedelemnek megfelelően, hogy az állam is megkaphassa követelését.

Mironescu ma délelőtt visszavonta ismert konverziópótló javaslatát

Maniu és Iunian megtalálták a barátságos kiegyezés módját s ezzel elsimult a kormányválság

BUCURESTI. Tegnap este Mihailache lakásán Maniu elnökléte alatt a nemzeti-parasztpárt elnöki tanácsot tartott. Mironescu gyengélkedésére hivatkozva nem jelent meg az ülésen, ellenben jelen voltak Pop-Cicio, Mirto, Raducanu, Costachescu és Iunian.

Az elnöki tanácsülés első felszólalója Iunian volt, aki részletesen kifejtette a konverzió ügyében elfoglalt álláspontját. Szerinte sem az állam, sem a mezőgazdaság érdekeit nem elégíti ki a konverziópótló javaslat jelenlegi szövege. Maniu reflektált Iunian szempontjaira és ismeretes álláspontját védte.

A késő éjjeli órákba nyúlt tanácskozást ma folytatják.

E tárgyalások után már nyilvánvaló volt, hogy a kérdés tisztázása a párt kebelén belül sincs kizárva, mert Maniu

hajlandó olyan értelemben módosítani javaslatát, hogy úgy a Vlad, mint a Iunian-frakció álláspontját összeegyeztesse.

BUCURESTI. A parlament mai ülésén nagy szenzációt keltett, hogy Mironescu visszavonta ismeretes moratórium-javaslatát.

Ezt politikai körökben a tegnapi elnöki tanács eredményeként könyvelik el s ezek után bizonyos, hogy a kormányválság megoldását a nemzeti-parasztpárt kebelén belül intézik el.

Valószínű, hogy a konverziót olyan formában módosítják, hogy a városi lakosságot is bevonhassák.

A nemzeti-parasztpártban most két csoport áll elvi ellentétben egymással: a Mironescu és a Iunian csoportja. Iunian azonban döntő pozíció-előnyben van, mert egyrészt az ellenzéki pártok hallgatolagos támogatását élvezzi, legalább is egyelőre, másrészt pedig az ország népe általában ellene van a konverzió jelenlegi formájának.

BUCURESTI. Parlamenti körökben élénken tárgyalják azt a hírt, amely szerint Lupu és Bratianu Gheorghe pártjai, valamint a kormánypárt Iunian csoportja, akciót kezdett annak érdekében, hogy a konverziót módosító javaslatba új külön szakaszt iktassanak be, amely a városi adósokra is kiterjeszti a javaslat intézkedéseit.

Ezt az intézkedést alátámasztja Calmuschi szenátor ugyanilyen értelmű felszólalása és Popovici

igazságügyminiszternek arra adott válasza, amelyben azt mondja, hogy már foglalkozott is a kérdéssel.

Argetoianu pártja, az „Unăneea Agrara” országosan megkezdte szervezkedését és eddig mintegy ötven megyében alakult meg a párt megyei szervezete. Argetoianuék a közel jövőben az egész országban nagy akcióra készülnek. Már Erdélyben is megkezdtek a szervezési munkálatokat.

Hindenburg vezeti az idej németországi hadgyakorlatokat

Vörös és kék hadseregre osztva Berlin megtámadását tűzte ki feladatul

BERLIN. Hindenburg elnök aláírta a minisztertanácsi rendeletet, amely a birodalmi gyűlési választásokat november 6-ra tűzi ki.

BERLIN. A német hadgyakorlatok megkezdődtek. A hadgyakorlatok színhelye az Oder melletti Frankfurt környéke.

Hindenburg elnök elhatározta, hogy maga is részt vesz a hadgyakorlatokon s a német hadsereget két részre osztotta. Az egyik résznek az a kötelessége, hogy támadja Berlint, a másiknak pedig, hogy védelmezze. Állítólag Berlin támadását maga Hindenburg elnök vezeti.

Ez a tény természetesen óriási jelentőséget kölcsönöz az idei őszi német hadgyakorlatoknak. A német hadsereg már két éve nem tartott hadgyakorlatot gazdasági okok miatt.

A hadgyakorlatokon részt fognak venni az összes német tábornokok, valamint külföldi vendégek is, élükön Monti olasz tábornokkal, akit Hammerstein német tábornok hívott meg a német hadgyakorlatokra.

A harcászati terv szerint a német hadsereg egyik része vörösré lesz átváltoztatva, amely az ellenséget jelenti, a másik pedig kékbe, amelynek az a feladata, hogy az Oder mentét védelmezze, hogy a vörös hadsereg ne tudjon Berlin felé haladni.

A hadszíntér gócpontja Frankfurt. A napi jeentéseket a német közönség a legnagyobb érdeklődéssel olvassa. Éppen úgy, mint rendes háborúban, a haditudósítók mindkét tábor részéről állandóan küldik jelentéseiket újságjaiknak.

Az egész környéket az ágyuk hatalmas dübörgése s a bombák és a repülőgépek összevisszasága jellemzi.

A harc megkezdődött s a vörös hadsereg tankokkal és nehéz ágyakkal, valamint hadi repülőgépekkel felszerelve nyomul Berlin felé. A döntő ütközet ma reggel kezdődött.

Ma fog eldőlni, hogy a vörös hadseregnek sikerül-e elfoglalni Berlint vagy nem. A harcászati gyakorlatok minden valószínűség szerint pár napon belül véget érnek.

2 nő, 13 férfi él egy szobában a Fellegvár nyomortanyáin

Volt magyar tisztviselő a földbevált oduban férgek és bogarak tizezrei közt

CLUJ-KOLOZSVÁR. Az őszi megmászhatatlanul beköszöntött. A meleg nyári éjszakákat csipős hidegek váltották fel most. Hideg, idők következtek a hajléktalanok. A nyári meleg éjszakákon nem volt probléma a hajléktalanok számára az éjszakai pihenő kérdése, hiszen tárt karokkal ölelték magukhoz a bokrok, fák aljai a nélkülözések szerencsétlen hőseit. De most? Amidőn beálltak már az őszi éjszakák? Bizony, kegyetlen sors vár a szerencsétlenekre.

A Fellegvár nyomortanyái már tömve vannak a szabadból fedél alá menekült hajléktalanok százaival.

Legnagyobb részét a Fellegvár girbe-görbe sikátoraihoz vannak ezek a nyomortanyák, amelyek nem egyszer csak külső látszatra házak, belül a lakások az ódúk legrettenetesebb, sivar képet nyújtják. Az esti órákban látogatást tettünk a városnak ezen a szomorú részén.

Már a Fellegvári-úton nagy szegénység és nyomorúság fogad.

De itt a főútcában még rendes munkás-családok laknak, de már ezek is arra kényszerültek, hogy kicsiny lakásukat idegenekkel osszák meg. Hiába, nincs munka, nincs pénz, valamiből pedig élni kell. S az ember nem is csodálkozik rajta, hogy majdnem

minden ablakból, minden ajtóból festett arcu, ruzsos, roszzul kendőzött, hervadt arcu uccai nő kandikál ki, egész karképét nyújtva Kolozsvár mai nyomorúságos helyzetéről.

Az apró sikátorokba megyünk ezután.

Kicsiny, dűledező házak. A lakásokban petróleumlámpa ég. Az egyik lakásból gyermeksírás halzik. Mindenfelé áporodott nyomorúság.

Benyitunk az egyik lakásba. Egy szoba. Három-négy lépés az egész. Pontosan 15-en vannak benne. Két nő, tizenhárom férfi.

Egymás hátán szoronganak. Mind-egyik szegényes ruhában, mind-egyikről nélkülözés, szenvedés ri le. Csöndesen beszélgetnek. Együtt vannak egész éjjel.

Megszólítom az egyik őszeshajú férfit. Kérem, mondjon valamit az életéből.

— Tisztviselő voltam a magyar világban, — mondja. — Elveszítet-

tem az állásomat. Családom elpusztult. Itt vagyok. Emberi röncs lett belőlem ... Nincs mihez fogjak, nincs ki gyámolítson. Itt kapok éjszakánként szállást — ingyen. Koldulok. Napokon át semmit sem eszem ... Sokat szenvedtem ... Talán legjobb volna meghalni. Van-e így értelme az életnek? Iszonyodok tőle.

És sir, könnyezik a valamikor jobb napokat látott magyar tisztviselő.

Tovább megyünk.

Földbevált ódu. A bejárat ládáfedéllel van elzárva.

Belépek. Kis lámpással világítok előre.

A földön nyolc ember hever kabátba burkolózva. Férges

ezrei nyüzsgönek szerteszét.

Az egyik férfi felriad. Tipikus munkanélküli.

— Miből él? — kérdem.

— Semmiből.

Vállvonogatása felel helyette mindenre. El, de hogy miből, azt nem tudja megmondani. Nem lát-szik rajta, hogy nagyon szívére venné sorsát. Kijelenti, hogy semmi baja sincs.

Boldog, hogy éjszakára meghuzódhatik ezen a szörnyűség nyomortanyán.

Jövünk visszafelé. A festett arcu uccainók valósággal csapatokban róják az uccákat. A nyomortanyákba újabb hajléktalanok érkeznek. Szomorú kép Kolozsvár életéből, 1932-ben.

Megfojtotta és befalazta a feleségét egy ékszerész

NEWYORK. Rémmegénybe illő szörnyű büntényt leplezett le a rendőrség egy előkelő tengerparti villában. Ez a villa Newyork egyik leggazdagabb ékszerészének, a francia származású Charles Duboisnak tulajdona. Az ékszerész felesége augusztus 10-én eltűnt.

Az eltűnés után általános feltűnést keltett, hogy Dubois nagyon könnyen vigasztalódik. Ismerősei előtt azt hangoztatta, hogy felesége ugylátszik meghalt és ezért, ha egy évig nem kerül elő, feleségül fogja venni Miss Atwoodot.

Az eltűnt asszony hozzátartozói megállapították, hogy az asszony eltűnésének éjszakáján Dubois kimenőt adott összes háztartási alkalmazottainak, kik másnap reggel a ház pincéjének egyik falán friss vakolást láttak.

Az asszony egyik hozzátartozója gyanusnak találta ezt a körülményt s figyelmeztette rá a rendőrséget. Detektívek jelentek meg a villában és hozzáláttak a pince

falának felbontásához Rövid munka után szenzációs eredményre jutottak:

a falban megtalálták az eltűnt asszony borzalmas állapotban, oszlásnak indult holttestét.

Megállapították, hogy Dubois megfojtotta feleségét és aztán befalazta.

Dubois ekkor Massachusettsben tartózkodott jövődöbeli menyasszonyánál. Nyomban detektívek mentek Atwoodék házába és felszólították Dubois-t, hogy kövesse őket. Az ékszerész elápadt és engedélyt kért, hogy egy pillanatra a fürdőszobába vonulhasson vissza. A következő percben dörrenés hangzott a fürdőszobából. A detektívek berohantak és

átlőtt fejfel, kilócsant agyvelővel találták Dubois-t a fürdőszoba padlóján.

A rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte Miss Atwoodot, mert valószínűnek tartják, hogy tudott Dubois szörnyű bűnéről.

Sósavval és ecetsavval mérgezte meg magát két fiatal urilány

T.-MURES-MAROSVÁSÁRHELY. Zöld Gizike 21 éves fiatalleány, egy református esperesnek a leánya, most amikor be kellett volna lépnie a református diakoniszák rendjébe, sósavval megmérgezte magát. Amikor az öngyilkosságot észrevették, a szerencsétlen leány még élt. Az orvosok azonnal gyomormosást hajtottak végre a betegen, azonban már nem lehetett megmenteni. A szerencsétlen leány öngyilkosságának oka teljesen ismeretlen, mivel semmiféle írást nem hagyott hátra. A vizsgálatot vezető ügyész azonban megállapította, hogy a leány családjában már többen lettek öngyilkosok, sőt az édesapja is idegben szenved.

SATU-MARE-SZATMÁR. Szatmáron is hasonló módon vetett véget életének egy fiatalleány. A Várdomb-ucca 21. szám alatti házban

lakott Horváth Mária, aki Lukácsovits István kelmefestőnél volt alkalmazásban. Ecetsav és sósav keverékkel mérgezte meg magát.

Horváth Mária, miután megitta a mérget, a fájdalomtól felsikoltott, aztán összeesett. Lukácsovitsék, akik a szomszéd szobában aludtak, figyelmesek lettek a sikoltozásra, azonnal a konyhába siettek, ahol

Horváth Mária eltorzult arc-cal feküdt az ágyon.

A konyhában az ecetsav erős szaga terjengett. Lukácsovitsék azonnal kocsiba ültették a leányt és beszállították a kórházba, ahol azonnali gyomormosást alkalmaztak, azonban a szerencsétlen leány anélkül, hogy visszanyerte volna eszméletét, meghalt. Tettének oka ismeretlen.

Astresai konferenciát után

STRESA. A keleteurópai államok stresai konferenciája befejeződött. A magyarországi kiküldött, Teleszky János udvariasságból elfogadta ugyan a határozati pontokat, de nem tartja valószínűnek, hogy ezek a pontok konszolidálni fogják a keleteurópai gazdasági helyzetet.

GENF. A Népszövetség állandó pénzügyi bizottsága tegnap foglalkozott Ausztria, Magyarország, Esztország és Görögország pénzügyi helyzetével. Magyarország pénzügyi helyzetét a bizottság előtt Korányi Frigyes báró ismertette.

Revolverrel és borotvával támadt az urára

DEBRECEN. T. I. műszaki tisztviselőre hatalmas természetű felesége állandóan féltékenykedett, többször az uccán is megtámadta férjét, megverte egyszer pedig revolverrel és borotvával támadta meg.

A férj megszökött hazulról és elviselhetetlen féltékenysége ellen, válopert indított felesége ellen, ugyanakkor pedig feleségül vette elmeorvosintézetbe utaltatta feleségét. A válopertben most tartott tárgyalást a debreceni törvényszék és az orvosszakértők véleménye alapján érvénytelennek mondotta ki a házasságot azzal az indoklással, hogy már a házasságkötéskor sem volt normális az asszony.

Merényletet követtek el egy 9 éves kislány ellen, kinek a merénylet után elborult az elméje

SATU-MARE-SZATMÁR. Szatmáron ismeretlen tettes bestiális merényletet követett el egy csizmadiamester 9 éves leánya ellen. A felháborító merénylet már hetekkel ezelőtt történt és csak akkor derült ki, amikor a leányka beteg lett, mert az ismeretlen merénylet vérbajjal is megfertőzte a leánykát. Faggatni kezdték a leánykát, aki előbb azt mondotta, hogy egy 11 éves fiú volt a merénylet. Tegnapelőtt a leányka hirtelen változtatott vallomását és azt állította, hogy egy 60 éves kereskedő, bizonyos Sch. bácsi követte el a merényletet. Dr. Muresan kórházi főorvos őt is megvizsgálta és a vizsgálat azzal a meglepő eredménnyel végződött, hogy a 60 éves kereskedő is teljesen egészséges. A rendőrség most teljesen tanácstalanul áll a kislány hazudásaival szemben és azt hiszik, hogy a bestiális merénylet következtében a 9 éves kislány elméje elborult. A vizsgálat egyébként a legteljesebb eréllyel folyik tovább és azt is tisztázni kívánják, hogy miért nem tettek feljelentést a merénylet ellen a szülők?

MOZI

EDISON-MOZGÓ MŰSORA:

Ma és a következő napon 3, 6 és 9 órakor: **Primadonna betörője.** Főszerepben Jeanette Macdonald, Reginald Denny. — Ezenkívül **Ördög barátja.** Főszerepben Milton Dorothy Mackail.

Győződjön meg a BONYHAY hentesáruk minőségeiről

Strada. Memorandului 4.
DELICATESSE
Regele Ferdinand No. 16

HIREK

Főszerkesztő: S. NAGY LÁSZLÓ
A szerkesztésért és kiadásért felel:
MAYER ANTAL

Naptár Szeptember 21. Szerda. Róm.
kath. Prot. Matthaüs Ev. Görög.
Ap. Codrat. Izr. 20. Elul.

Csárdásbotrány.

— Olvasta? A MAC bálján két sport-
férfit összepofozkodott a csárdás miatt.
— Hát olyan kevés táncosnő volt a
bálon, hogy az urak egymást táncol-
tatták?

— Na, hogy megy az üzlet?

— Bubifrizura, mondja az egyik.

— Hogy-hogy? — kérdi az első.

— Hát tudod — abgeschnitten, azaz
minden oldalról jól lenyírva.

A másik így szólt:

— Nálam: tenniszcipő.

— ?

— Hát olyan gyengén, mint amilyen
egy női tenniszcipő.

A harmadik így szólt:

— Mindez semmi, nálam egyenesen
Leakespeareje.

— Hát ez mit jelent — kérdi a másik
kettő.

— Kimondhatatlan gyalázatosan.

— Időjárásjelentés. A budapesti
meteorológiai intézet jelentése sze-
rint nagyon meleg idő várható.

— Inspekciós gyógyszerárak.
Lukács (Unió-ucca), Minerva (Fer-
dinand király-ut), dr. Olaru (Str.
Regina Maria.)

— Kinevezték a kolozsvári éret-
tségi bizottságokat. Az őszi bakka-
laureátusi vizsgákra a kultuszmi-
niszter Kolozsvárra két bizottsá-
got nevezett ki. A Baritiu gimná-
ziumban fognak vizsgázni a Bari-
tiu gimnázium, a szamosújvári, a
kolozsvári római katólikus, a ko-
lozsvári református fiú és leány, a
besztercei és a dési fiugimnázium-
tanulói. Második bizottság a
Regina Máriában fog működni,
ahol vizsgára állanak a Regina
Maria leánygimnázium, a Princi-
peasa Ileana leánygimnázium, Ma-
rianum leánygimnázium, az enyedi
fiugimnázium, a zilahi református
kollegium, a kolozsvári unitárius
kollegium és a besztercei lutherá-
nus gimnázium tanulói. A bizott-
ság tagjai valószínűleg ugyanazok,
akik a nyáron voltak.

— Tartalékos tisztek kongresszu-
sa. A tartalékos tisztek szövetsége
október 2-re hívta össze országos
kongresszusát Nagyváradra. A
résztvevők 50 százalékos kedvez-
ményben részesülnek a CFR vas-
utakon.

— Elhelyezik a városi kertésze-
tet a Sétatérrel. A közönség köré-
ből számos panasz merült fel a vá-
rosi kertészet ellen, amely a Seta-
téren van elhelyezve. Erre a pa-
naszra az adott okot, hogy a ker-
tészeti mellett levő melegágyak és
trágyadombok penetráns illatot
árasszák a Sétatérre üdülönívá-
gyó közönség felé. A városi tanács
most nagyon helyesen úgy határo-
zott, hogy a kertészetet rövidesen
a város külső részében helyezi el.

— Németh Mária visszaszerző-
dött Budapestre. Németh Mária
operaénekesnő visszaszerződött a
budapesti Operaházhoz és szerep-
lését Verdi Requiemjével kezdi
meg, de utána nemsokára elénekli
a Bánk Bánt is.

— Az új bécsi hercegek. A
pápa kinevezte dr. Imicset Tiva-
dort bécsi hercegeknek. Az új
hercegek 57 éves, már 20 éve
egyetemi tanár és volt népjóléti
miniszter.

— Halálos autószerencsétlenség.
Csernovitz egyik legforgalmasabb
uccáján tegnap délután borzalmas
autószerencsétlenség történt. Az
Itcani cukorgyár 112-ös számú
autója, amelyet Joan Stăbuleat ne-
vű soffőr vezetett, teljes sebesség-
gel haladva beleütközött egy tele-
fonpóznába. Azonnal felfordult. A
benne levő utasok közül Faiged
Mózes dornavatrai kereskedő azon-
nal meghalt, Rosenfeld Aisig, a cu-
korgyár pénztárosa és egy Schusz-
ter nevű csernovici kereskedő ha-
lálisan megsebesültek. Érdekes,
hogy a soffőr könnyebb sebekkel
megmenekült. A sebesülteket be-
szállították a kórházba, a halottat
pedig a bonctani intézetbe. A rend-
őrség a soffőrt letartóztatta.

— Nem utalták ki még az e-
havi fizetéseket. A nyugdíjak és
fizetések kiutalását, amelyek a teg-
nap napon kellett volna, hogy
megkezdődjenek, mivel a pénzügy-
miniszter még nem adta ki az erre
vonatkozó rendeletet, elhalasztot-
ták pár nappal. Tudnivaló, hogy a
nyugdíjak és fizetések kiutalása
minden hónap 20-án kell, hogy
megkezdődjék, de ismeretlen okok-
nál fogva, amelyeket csak a pénzü-
gyminiszter tud, eddig a minisz-
ter még nem írta alá az erre vo-
natkozó rendeletet s úgy az ellen-
őrző tanácsosok sem írhatnak alá
semmiféle személyes kiutalást,
amíg a pénzügyminiszter nem
hagyja jóvá azokat. A szegény
nyugdíjasok pedig türelemmel és
éhezve várnak és várnak, mint-
ahogy eddig is tették a kegyes in-
tézkedésre.

— Bármilyen mennyiségben kö-
teles mindenki aprópénzt elfogadni
A pénzügyminisztériumnak tudomá-
sára jutott, hogy egyes intézmé-
nyek az új huszlejes ércpénzt csak
korlátozott mennyiségben fogadják
el. Ez ügyben távirati rendelkezés
érkezett az összes prefekturákra.
A rendelkezés közli, hogy úgy a
magán, mint a közigazgatási
kötelesek bármilyen törvényes érc-
pénz címletet bármilyen mennyi-
ségben elfogadni. A pénzügy-
miniszter az ércpénzek korlátlan
mennyiségben történő át nem vé-
telét hitelrontásnak tekinti.

— Féltekenységéből agyonverte
az ura szeretőjét. A féltekenység
egyre szedi áldozatát. Tegnap az
egyik bukaresti rendőrnek a fele-
sége reájött arra, hogy férje a
szomszéd asszonyra is rávetette
szemét és ezért elhatározta, hogy
véget vett ennek az ő részére kel-
lemetlen idillnek, amelyek nap-nap
után megújultak a szeme előtt.
Tegnap aztán a rendőrnek, név-
szerint Marin Péternek a felesége
bottal rohant az ura szeretőjére,
Bátita Rozáliára és a bottal addig
verte a fejét, míg a szerencsétlen
asszony ájultan maradt az udvar
kellős közepén. A mentők a bete-
get félholtan szállították a kór-
házba, míg a verekedő feleséget a
rendőrség letartóztatta.

— A román rendőrtisztek Buda-
pesten. Tegnap érkezett meg Bu-
dapestre az a 27 román rendőr-
tisz, akiket azért küldtek ki, hogy
a magyar rendőri viszonyokat ta-
nulmányozzák. A vendégeket a ke-
leti pályaudvaron dr. Dörning
Henrik főkapitányhelyettes fogad-
ta. A vendégek, akiket Olarasiu
György, a bukaresti belügyminisz-
térium rendőri osztályának főnö-
ke, Pulca Victor kolozsvári rend-
őrigazgató és Parulesan Julian
rendőrkapitány vezettek, a pályau-
dvarról a Britannia szállodai la-
kásukra hajtottak, majd onnan
egyenesen a főkapitányságra men-
tek, ahol dr. Ferenczy Tibor főka-
pitány üdvözölte őket. A román
rendőrtisztek megnézték a főkapi-
tányság épületében elhelyezett
rendőri muzeumot és kézlönyoma-
tos osztályt. Majd a budapesti
rendőrtisztek kalauzolásával hoz-
zákezdtek a főbb rendőri intézmé-
nyek tanulmányozásához.

— Megtartották ma délelőtt a
próbavágásokat. Az ármegállapító
bizottság dr. Laurentiu Flaviu he-
lyettes polgármester vezetésével
ma délelőtt kiszállt a vágóhidra,
ahol próbavágásokat eszközöltek.
Az ármegállapító bizottság et-
től a próbavágásoktól tette függő-
vé az új husárait. A mészárosle-
gények egyre-másra taglózták le a
marhákat, disznókat. Gyorsan meg-
takarították s mérlegre helyezték.
Az ármegállapító bizottság ma
délután ismét összeül, amikor meg-
állapítják az új husárait. A pró-
bavágások után dr. László Tibor, a
vágóhid igazgatója tízóraira látta
vendégül az ármegállapító bizott-
ságot és a jelenlevő újságírókat,
amelyen kedélyesen elbeszélgettek
a megállapítandó új husárok fe-
lől ...

— Nászutja után öngyilkos lett
egy fiatal férj. Tegnap Budapesten
gázzal megmérgezte magát Edvi-
Illés Pál 29 éves festőművész, Edvi-
Illés Ödön unokaöccse. Amikor fe-
lesége délután hivatalából hazajött,
már halott volt. A házaspár vásár-
nap este érkezett haza a nászutról.
Alig egyhónapos házasság volt. A
festőművész rajongásig szerette a
nálánál 20 évvel idősebb feleségét,
Király Piroskát, Állandóan félté-
kenykedett a feleségére, majd mi-
kor nászutjukról hazajöttek, újabb
féltékenységi jelenetet rögtönzött.
Egy ilyen jelenet után követte el
meggondolatlan tettét.

— Csolnakon akartak Bulgáriá-
ból Romániába szökni. Giurgiu
város kikötőjének rendőrségét ér-
tesítették, hogy a tegnap este a ro-
mán határőrök elfogtak egy Slo-
bopia mellett evező csolnakot,
melyben több ismeretlen ember
ült. Az ismeretlen emberek Romá-
niába akartak szökni. A határőrök,
amikor felfedezték a partmentén
haladó idegen csolnakot, utasait
felszólították, hogy szálljanak
partra. Erre a csolnakázók sűrű
evezőcsapások közepette a bulgár
part felé siettek. A román őrség
sortüzet bocsátott a csolnakban
ülőkre. A csolnak vezetőjét halálra
lőtték, a másik két utast súlyosan
megsebesítették, a csolnakosoknak
mégis sikerült a bulgár határt el-
érniük. A sebesülteket a ruszui
hatóság fogta el. A hivatalos vizs-
gálat ma fogja megállapítani, hogy
ki volt az ismeretlen öt ember,
akik át akartak szökni az or-
szágba.

— A megtagadott juss miatt ki-
írtotta az egész családját. Németor-
szág egyik kis falujában, Klein
Partivitzban letartóztatták Richárd
Just cipészmeztért, akit négy em-
ber megmérgezésével vádolnak.
Just anyósa gazdag asszony volt
és az örökség körül nagyon sok
vita és veszekedés merült fel. Just
követelte, hogy egyformán osszák
el a vagyont és ő is annyi részt
kapjon belőle, mint a sógora. Éles
vitatkozás folyt a család tagjai kö-
zött napról-napra e kérdés miatt,
de sehogy sem sikerült megegyez-
niük. Pár nappal ezelőtt Just só-
gora, meg a 6 éves kisfia, hirtelen
arénmérgezésben meghaltak. Utá-
na egy napra anyósa, Trude asz-
szonyon és annak nagyobbik leá-
nyán szintén arénmérgezés tüne-
tei mutatkoztak, akiket azonnal
kórházba szállítottak, de már nem
sikerült megmenteni őket az élet-
nek. Rövid időn belül meghaltak.

A négy ember halálával Just ci-
pészmeztért gyanúsították, akit le-
tartóztattak. Just töredelmesen be-
vallotta, hogy ő mérgezte meg az
egész családot azért, hogy nekik
maradjon a vagyon. Az ügyesség
az asszony ellen is bevezette az el-
járást, minthogy a férj vallomása
alapján alapos a gyanu, hogy ré-
szes volt a büntett elkövetésében.

— Bigámiaért két hónapra ítél-
tek egy artistát. A budapesti tör-
vényszék tegnap ítélkezett Lichter
Jenő artista fölött, aki a vád sze-
rint, anélkül, hogy első feleségétől
elvált volna, a múlt év májusában
másodszor is megnősült, feleségül
véve egy Klein Ilona nevű fiatal
leányt. A törvényszék hünyőnek
mondotta ki Lichtert kettős házás-
ság és közokirathamisítás vétségé-
ben és kéthónapi fogházbüntetésre
ítélte. A törvényszék elfogadta
Lichternek azt a védekezését, hogy
a nagy szerelemtől szinte öntudat-
lan volt, amikor második házassá-
gát elkövette.

— Az amerikai hadsereg főpa-
rancsnoka Bukarestben. Mac
Arthur, az Egyesült Államok had-
seregének főparancsnoka, ma dél-
előtt Bukarestbe érkezett. Az ame-
rikai vezérkari főnök három na-
pig marad a fővárosban, majd
Konstancába látogat el, aztán foly-
tatja útját Stambul felé.

— Németország részvétele kívá-
natos a leszerelési konferencián. A
Reuter iroda munkatársának Ho-
wer, az Egyesült Államok elnöke
kijelentette, hogy nagyon szeretné
ha Németország delegátusa is
résztvenne a genfi leszerelési kon-
ferencián, mert nézete szerint csak
úgy tekinthető eredményesnek a
konferencia munkája, ha azon Né-
metország is részt vesz.

— A szexuális élet reformja. Teg-
nap, október 20-án nyitották meg
Bruoban, Csehszlovákiában, a
szexuális kérdés megreformálá-
sára alakult liga ötödik kongressz-
usát. A kongresszust Magnus
Hirschfeld (Berlin), Norman Haire
(London) és H. Lennbach (Kopen-
hága) tudósok fogják vezetni.

— 400 válogatott mén indul az
idei alagi versenyeken. Az alagi
lóversenyterén megkezdődött a
négy napig tartó ugróversennyel
egybekötött Derby. A versenyen
400 válogatott ló indul s valószínű,
hogy az összes urlovasnők és urlo-
vasok beneveznek. Magyarország
ezzel a versennyel be akarja bizo-
nyítani, hogy a magyar lósport
van olyan fejlett, mint a többi or-
szágoké.

Ma reggel Kolozsvárra hozták a bélyeghamisítási ügy főszereplőit

CLUJ-KOLOZSVÁR. Néhány héttel ezelőtt jelentettük, hogy a bélyeghamisítási ügy letartóztatottjai körül hatalmas jogi vita vette kezdetét a kolozsvári és a bukaresti igazságügyi hatóságok között, hogy melyik város bíróságának és ügyészségének áll jogában a bélyeghamisítás ügyét kivizsgálni, illetve ítélni a vádlottak felett. Kolozsvár azzal érvelt, hogy az ő területén történt a bélyeghamisítás, így a vádlottakat Kolozsváron kell felelősségre vonni cselekedetükért. Bukarest érveit azzal támasztotta alá, hogy a letartóztatási végzést az ottani vizsgálóbíró hozta meg először, tehát úgy a bélyeghamisítási ügy kivizsgálása, mint pedig az ítélezés joga Bukarestet illeti. A felmerült jogi viták fölött a két város nem tudott megegyezni.

s mindkét ügyészség magának deklarálta a foglyokat, sőt a kolozsvári törvényszék vizsgálóbírája a Bukarestben letartóztatásban lévő foglyok ellen elővezetési parancsot bocsátott ki, amelyet azonban a bukaresti hatóságok nem respektáltak.

Igy került az ügy a bukaresti semmitőszékhez, amelynek döntenie kellett afelett, hogy a bélyeghamisításban melyik város illetékes a vizsgálat lefolytatására és melyik város törvényszéke jogosult az ítélezésre. A semmitőszék végül is elvi jelentőségű döntéssel vágta ketté a jogi érvekkel alátámasztott gordiuszi csomót s az illetékesség jogát Kolozsvárnak ítélte. A semmitőszék döntése alapján Bukarest lemondott a

bélyeghamisítók további fogvatartásáról, akiket tegnap este vonatra ültettek és Kolozsvárra szállítottak.

Ma reggel 9 órakor a bélyeghamisítási ügy szereplői: Baga, Katz, dr. Szinetár és a többiek a bukaresti gyorsal megérkeztek Kolozsvárra s mindnyájukat egyenesen az ügyészség fogházába szállították, ahol letartóztatásba helyezték őket. Pastia vizsgálóbíró a bélyeghamisítók megérkezéssel megkezdte a hatalmas panama részletes kivizsgálását s már ma délelőtt folyamán bekérte magához az ügyre vonatkozó iratokat s valószínű, hogy a holnapi nap folyamán kezdi meg a bélyeghamisítók kihallgatását.

A Vitéz Mihály rend tagjai a zsidó temető mellett kapnak házhelyeket

CLUJ-KOLOZSVÁR. A városi időközi bizottság tegnapi ülésén foglalkozott a Vitéz Mihály-rend tagjai részére adományozandó házhelyek ügyével. A városi tanács úgy döntött, hogy a zsidótemető mellett öt házhelyet adományoz a rend tagjainak. Ugyanis törvény rendelkezik arról, hogy a városok a Vitéz Mihály-rend számarányának megfelelően házhelyeket adományozzanak.

Elítéltek egy őrmestert, aki erőszakot követett el egy ötven éves asszonyon

CLUJ-KOLOZSVÁR. Ma délelőtt mondott ítéletet a kolozsvári hatodik hadtest bírósága Micu Valerian Reputet (községi csendőrorrmester ügyében. Micu Valeriant Lasc Péter Válsóara községi ember juttatta hadbíró elé, akinek feleségét ezelőtt egy évvel súlyosan bántalmazta. A brutális őrmester elcsalta az 50 éves hat gyermekes családját valami ürüggyel egy lakatlan házba, ahol a legsúlyosabb bántalmazások közepette erőszakot követett el rajta. A szerencsétlen asszony sirva panaszkodott el férjének az esetet, aki felfelmentette felletes hatóságánál a magáról megfedkezett őrmestert. A bíróság 1 hónapi elzárásra és 200 lej pénzbírságra ítélte.

A kikapós kendilónai asszony a kolozsvári törvényszék előtt

CLUJ-KOLOZSVÁR. Nagy perpatvar, régi családi háborúság robbant ki február 25-én Kendilóna kolozsmegyei községben. Jepure Ilie gazduram feleségét megfogták a tilosban. A dolog úgy történt, hogy a fiatal takaros menyecske szemet vetett a módos szomszédra s a vékony deszka kerítésen egy este átszökött. Éppen, amikor Jepure gazda kapával, s kaszával nagyfáradtan hazatért a mezőről.

— Hol az asszony — kérdezte az öreg és a nővére sokat mondanak kacsintott a szomszéd portájára felé. Az öreg már ugyanis rég gyanakodott a szomszédra. Ez a ravasz nő kacsintás aztán végleg megérlelte benne a gyanút.

— Na most leszámolok mind a kettővel, — mondta az öreg. Kapáját a vállára vette s átment a szomszédokba. Hogy ott mi történt, azt a fiatalasszony így mondja el a bíróság előtt:

— Éppen a Muresan szomszéd ágyát vetettem, amikor bejött az uram. Nem szólt egy szót sem, csak úgy fejbe vágott a kapanyelével, hogy elájultam. Csak a nagy sikoltásra és a lármára ébredtem fel. Ekkor már az uram családja s a Muresané formális harcot vívtak egymással.

A tárgyalás váratlan heppinddel végződött. A pereskedő felek kezét fogták a bírák előtt és visszavonták egymás ellen a panaszait. A fiatalasszony meg beleszólt az öregedő urába s a folyosón kedélyesen felszólította a hátára elemőzsiás batyuját.

Erdődi Mária: Kis primás

Regény két kötetben. Ára 160 Lej. A kitünő ifjúsági regény, minden magyar leánynak hasznos és élvezetes olvasmányt nyújt. Megrendelhető a „Jóestét!” és Jóreggelt!” kiadóhivatalában.

Leesett motorbiciklijéről és összezúzta magát Korom József motorversenyző

CLUJ-KOLOZSVÁR. Kezd Kolozsvár nagyváros lenni, legalább is a folyton megismétlődő balesetek terén. Az éjszaka folyamán a Széchenyi-téren Korom József, Széchenyi-tér 34 szám alatt lakó mechanikus, az ismert motorversenyző, épen beakart térni egyik utcán,

amikor sebesen rohanó gépjá-

ról leesett és testét több helyen összezúzta.

Különösen a balszeme körül szenvedett súlyos zúzódásokat s az erős rázkodástól elharapta a nyelvét. Dr. Cosma mentőorvos szállott ki a baleset színhelyére és elsősegélynyújtás után a sebesültet annak lakására szállította.

Halálán van az éhségstrájkoló Ghandi

Az angol kormány súlyos zavargásoktól tart Ghandi halála esetén

LONDON. Az éhségstrájkoló Gandhit poonai börtönében rosszuljelt fogta el.

Cellájába orvost rendeltek ki. A hinduk meg vannak győződve arról, hogy vezérük halálra szánta magát s hogy legyengült szervezete már nem sokáig fog elmentállani az éhezésnek.

Indiai angol körökben Ghandi halála esetére a súlyos zavargások felújulásától tartanak.

Gandhi fia, aki jelenleg Afrikában van, ma hajóra szállt, hogy Indiába visszatérjen. Reméli, hogy atyját még életben fogja találni.

LONDON. Az indiai Achmadabadban páriák tömege megkísérelte, hogy a templomokba behatoljon. A magasabb kasztok tagjai karhatalmat kértek az érintethetlenség ostromának visszaverésére. A rendőrség tényleg meg is akadályozta a páriákat a templomokba való belépésben.

Fürdés közben összevágta a homlokát egy 16 éves Boldog-uccai leány

CLUJ-KOLOZSVÁR. A Nadas partján tegnap este igen súlyos baleset történt. Lieberleiner Anna 16 éves Boldog-ucca 10. szám alatt lakó fiatallány fürdött néhány barátjával a Nadas vizében. Azonban a vidám fürdőző hangulat nem tartott sokáig, mert egyszercsak a szép Annuska, amikor nekiszaladt, hogy a vízbe ugorjon, megesusztott és egy éles kőben,

mintegy 10 centiméter hosszúságban felsebezte a homlokát.

A szerencsétlen leány azonnal elvesztette az eszméletét, fejből rettenetesen ömlött a vér, mire a körülállók a vasuti elsősegély irodájába szállították, ahol a szolgálatos orvos bekötözte a tátongó sebet, majd Lieberleiner Annát szülei lakására szállították.

Minden bizonyíték dacára tagadja szörnyű tettét a pupos rablógyilkos

BUDAPEST. Tegnap számunkban részletesen beszámoltunk arról a borzalmas rablógyilkosságról, amelynek Jandák Józsefné, a pesthidegkuti malomcsárda tulajdonosnője esett áldozatul. A kérekpáros vendég, amikor megjelent a csárda előtt, először kikérdezte a cselédleányt, hogy a vendéglős bent van-e. Majd miután megtudta, hogy csak az asszony van a csárdában, bement, pálinkát kért és mivel a korcsmárosnének gyanús volt az ember, a pálinka árát előre kérte. Heves szóváltás után három revolverlövessel, melynek mindenike halálos volt, megölte az asszonyt. A cseléd a lövés zajára előlépett és még látta, amikor a pupos sánta biciklista elmenekült. A feljelentésre megindult a rendőrség részéről az erélyes hajsz, amelynek eredményeképpen 24 órai nagyszerű nyomozás után a gyilkos biciklistát, Éber József nyomorék ember személyében egy budai kis korcsmában elfogták. Az elfogott gyilkos még mindig tagadja szörnyű tettét, de minden jel arra vall, hogy Éber József ölte meg a csárda tulajdonosnőjét. Ha az ez irányban megindított vizsgálat befejezést nyer és a gyilkosság elkövetése Éberre bizonyul, úgy statáriális bíróság elé kerül.

Nyaralásból hazatérők első útja CZIN K-hez vezet,
 hogy ruháit kevés pénzért rendbe tegye

Nyomatott a MAYER könyvnyomdában, Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64-66. Telefonszám: 61.